

Salon kaupungin vastaus kommenttipyyntöön Varsinais-Suomen strategialuonnoksesta 2040+

Kaupunginhallitus 06.10.2025
4388/00.04.01/2025

Valmistelija

yhteyspäälikkö Saija Karnisto-Toivonen, saija.karnisto-toivonen@salo.fi,
02 7782 569, työllisyyspäälikkö Minna Virta, minna.k.virta@salo.fi, 02
7782 161

Varsinais-Suomen liitto pyytää Salon kaupungin lausuntoa Varsinais-Suomen 2040+ -strategialuonnoksesta. Luonnos on tämän asiakohdan oheismateriaalina.

Salon kaupungin lausunto

Varsinais-Suomen maakuntastrategian tavoitteet ovat kannatettavia. Salon kaupungin omat tavoitteet tukevat hyvin maakuntastrategiaa.

Maakunnan kehityksen kannalta liikenneyhteyksien kehittäminen on yksi tärkeimpiä kehityskohteita keihäänkärkenään Länsiradan rakentaminen. Salon kaupunki muistuttaa, että toimivan junaliikenteen ohella myös muun julkisen liikenteen, kuten kuntarajat ylittävä linja-autoliikenteen, tulee toimia ja tukea maakunnan kokonaisvaltaista kehittämistä. Tämä on välttämätöntä myös matkaketjujen toiminnan kannalta.

Salon kaupungin merkittävä edunvalvontakohde on Kantatie 52 Salon kohta, joka kaipaa oikaisua. Kiitämme, että tieosuus on mukana myös maakunnan strategiassa. Kantatie 52 Salon kohta on elinkeinoelämän kuljetusten ja Hangon satamaliikenteen solmupiste, josta tavaraliikenne hajautuu Hämeeseen ja keskiseen Suomeen. Tie toimii tärkeänä Varsinais-Suomen kuljetuskäytävänä.

Hangon sataman maayhteyksien kehittäminen on Suomen huoltovarmuuden, varautumisen ja sotilaallisen liikkuvuuden kannalta tärkeä hanke. Hangon satamasta on lyhyin ja nopein reitti Itämerelle. Hangon satama sijaitsee maamme eteläisimmässä kärjessä ja sen kautta kulkee kriittinen linjaliikenneyhteys Suomen vienti- ja tuontikuljetuksille. Sataman merkitys on kasvanut Venäjän hyökkäyssodan myötä, kun logistiikan painopiste on siirtynyt enemmän länteen. Satama toimii Uudenmaan ja Varsinais-Suomen väestö- ja yrityskeskittymien huoltoyhteytenä ja sen merkitys kasvaisi kriisitilanteissa elintärkeäksi.

Ohitustien puuttuvan osan rakentaminen poistaisi merkittävän Salon kaupungin maankäytön ja kaupunkikehittämisen pullonkaulan, kun raskas liikenne poistuisi keskustan läheisyydestä. Alueen teollisuusalueiden, kiertotalousklusterin ja biokaasulaitosten kehittymiselle paranevat logistiset yhteydet antaisivat vauhtia. Ohitustien kehittäminen turvaa myös puolustusteollisuuden toimintaedellytyksiä Salon Teijolla. Kantatie 52:n Salon kohdan parantamisen eteläinen osa valmistui vuonna 2016, mutta osuus Somerontieltä Helsingintielle on toteuttamatta. Vilkkaimmilla osuuksilla liikennettä on noin 18 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Hangon satamaliikenteestä noin 30 prosenttia käyttää tätä tieosuutta.

Salon kaupungille erityisen tärkeitä teemoja ovat ruoantuotannon, meriteollisuuden ja teknologioiden kestävä kehittäminen. On huomionarvoista, että meriteollisuuden keskinäisriippuvuudet ovat suuria. Klusteri vaatii Mayerin Turun telakan elinvoimasta huolehtimista, jolloin alihankintaketjut ovat muuallakin helpommin saatavilla. Ruoantuotannossa Salo on merkittävä toimija erityisesti alkutuotannossa, joskin myös

jalostuksessa kasvamme jatkuvasti suuremmaksi. Maatalousyrittäjien osallisuuden tulee olla toimenpiteitä suunniteltaessa aitoa ja kuulevaa.

Maakunnan TKI-rahoituksen nostaminen naapurimaakuntien tasolle on tulevaisuudessa välttämätöntä. Alueen korkeakoulutus on enenevässä määrin keskittynyt Turkuun, mikä haastaa maakunnan muita alueita merkittävästi TKI-toiminnan suhteen. Koulutusyhteistyön kehittämistyössä tulee edelleen huomioida alueellinen yhteistyö koko maakunnan elinvoiman säilyttämiseksi.

Kulttuurin ja tapahtumien nostaminen keskeiseksi hyvinvoinnin tekijäksi ja osaksi maakuntastrategiaa on erityisen kannatettava tavoite. Tapahtumien taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Maakunnallisesti tulee ylläpitää aktiivista vuoropuhelua sidosryhmien kesken entistä vireämmän ja houkuttelevamman tapahtumatoiminnan luomiseksi.

Jatkossa on kiinnitettävä paljon huomiota siihen, kenen toimesta ja millä resursseilla maakuntastrategian tavoitteita toteutetaan. Strategian toteuttaminen vaatii koko maakunnan sitouttamista sen toteuttamiseen ja esimerkiksi hankeosaamisen lisäämistä eri organisaatioissa.

Strategiassa on huomioitu kiitettävästi elinvoimaisuuden kehittäminen yritysten kilpailukykyä nostamalla. Yritysten kasvun edellytys ja mahdollinen kompastuskivi on usein osaavan työvoiman saanti. Tätä teemaa ja siihen vaadittavia toimenpiteitä ei ohjelmassa ole kuitenkaan riittävästi kuvattu. Työvaltainen opiskelu ja elinkeinoelämän tarpeiden ennakointi ovat esimerkkejä kokonaisuuksista, joissa jo tarvitaan paljon konkreettisia tekoja ja joiden avulla maakunnan osaamista nostetaan. Tulevaisuudessa osaamisen kehittämisen tarpeiden syklit tulevat olemaan entistäkin nopeampitempoisia. Vastavalmistuneiden lisäksi tulisi ohjelmassa huomioida muiden työkäisten, erityisesti työttömien osaamisen ja kohderyhmän koulutusmuotojen kehittäminen. Tulevaisuuden työvoimatarpeisiin vastaaminen edellyttää maahanmuuton ja vastavalmistuneiden lisäksi kaikkien muidenkin ryhmien huomioimista.

Osaavan työvoiman kouluttamista, aktivoimista, kotouttamista, rekrytointia ja saatavuutta tuetaan aktiivisella työvoimapolitiikalla, jota myös maakunnallisella tasolla tulisi korostaa. Viimeisimpinä vuosina on koettu ja edelleen tullaan kokemaan isoja hallinnollisia muutoksia ja maakuntastrategian tulisi ohjata huomiota alueellisen yhteistyön uudelleenorganisointiin. Kasvun ja kilpailukyvyn kehittämisen taustalla olevat organisaatiot ja toimijat, sekä yksityiset että julkiset, tarvitsevat uudenlaista yhteistyötä ja uusia toimintamalleja, jotta strategian visio kilpailukykyisestä Varsinais-Suomesta toteutuu.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa valmistelutekstin mukaisen vastauksen kommenttipyyntöön Varsinais-Suomen strategialuonnoksesta 2040+.
Päätös	
Tiedoksianto	Varsinais-Suomen Liitto